

Mot stupet!

[Leave a reply](#)

Klimadebatten interesserer meg ikke. Hvorfor skulle den det?

Overskriften er alvorlig ment, og står selvsagt i kontrast til ingressen. Å si høyt at man ikke er særlig opptatt av menneskehetens utløpsdato er tabu. Jeg står med dette frem for å gi likegyldigheten et ansikt som er vanskeligere å distansere seg fra enn de velkjente klimaverstingene i FrP. Nei, jeg er ingen klimaskeptiker og har ingen illusjoner om at "det går nok bra til slutt". Snarere tvert om. Jeg tror på vitenskapen som tilsier at livet på jorden slik vi kjenner det blir endret og til slutt ødelagt av vår egen art. Det som undrer meg er hvor lite denne undergangsvisjonen berører meg. Alt jeg klarer å mobilisere er en kjølig erkjennelse av alle tings forgjengelighet, etterfulgt av et slags vemod.

Hele mitt voksne liv har jeg vært politisk engasjert. Antagelig er det selvbedrag å påstå at jeg er veldig nøysom, men som barn født i en tid før Norge ble styrtrikt har jeg fått forakt for sløsing inn med morsmelken. Jeg lukker ikke øynene for andres nød, og gir regelmessig – om enn for lite – av min overflod til gode formål. Jeg er glad i barn og barnebarn og menneskene i sin alminnelighet. Urett opprører meg. Jeg stemmer Rødt. Når jeg med jevne mellomrom holder dommedag over meg selv, konkluderer jeg med at jeg antagelig har akkurat nok moral til å kjempe for å oppføre meg brukbart i hverdagen og forsøksvis oppfylle de kontraktene jeg har inngått. Ganske mye energi går med til å skamme seg og be om tilgivelse for alt som ikke lykkes i så måte. Mitt manglende klimaengasjement vekker derimot intet moralsk ubehag. Jeg kjenner meg bare oppgitt når flom i Gudbrandsdalen eller tørke i Namibia av enkelte blir brukt som et slags triumferende: "Der ser du!" Ja, selvsagt.

"Jo mer en tenker på utfordringen, jo mer umulig er det å se for seg effektiv handling mot klimaforandringer. Moralske krav nytter ikke" skrev økonomisk kommentator Martin Wolf i britiske Financial Times nylig. Hans påstand er at årsakene til klimakrisen er så konfliktfylte og komplekse at det er en politisk umulighet å vedta seg ut av den, dernest at folk i sin alminnelighet ikke klarer å mobilisere evne eller vilje til dramatisk endring basert på frykt for en katastrofe i en fjern fremtid. Wolf tror rett og slett ikke det tjener hensikten å gjøre miljøsaken til en moralsk kampanje under paroler om offervilje og nedbremsing. Den eneste farbare vegen han ser for seg er "en politisk salgbar visjon om en fremgangsrik lavutslippsøkonomi", altså investering i teknologi som med troverdighet kan gi håp om et bedre liv for flere, på premisser som åpner for et lengre perspektiv. Slik jeg leser ham, tror han vel egentlig ikke selv at en slik visjon kan virkeliggjøres i tide.

Politikk handler om å skape en bedre verden. Når jeg ikke bryr meg om klimautfordringene betyr det i sin konsekvens at jeg vender ryggen til det viktigste politiske spørsmålet på dagsordenen. Såpass forstår jeg. Men jeg forstår også at jeg i virkeligheten har flere med meg, også blant politikere og andre som snakker om klimakrise og behov for handlekraft som om de bekymrer vettet av seg. Den påståtte dramatikken og korte tidshorisonten avspeiler seg ikke akkurat i en politisk praksis preget av tilsvarende dramatiske omlegginger og hastevedtak. Mine egne forsøk – ja, jeg gjorde forsøk – på å finne vegen inn til et klimaengasjement strandet i fornemmelsen av rituelle knebøyninger. Det er som om debatten er blitt sitt eget mål under mottoet: "Det er håpløst og vi gir oss ikke". Hvis man lærer skolebarna å sortere søppel og legge kompost kjennes det dessuten litt lettere å bære byrdene av den luksusen senkapitalismen tross alt byr oljerike nordmenn på.

Publisert i Klassekampen 25.mai 2013

This entry was posted in [Uncategorized](#) on [May 25, 2013](#).